

საქართველოს საზღვაო წყლებში აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი ზონები

1. აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი თევზის ზონა (დანართი N1).
2. აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი თევზის ზონა (დანართი N2).
3. აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი თევზის ზონა (დანართი N3).
4. აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი თევზის ზონა (დანართი N4).

5. აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი მოლუსკის ზონა (დანართი N5).
6. აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი მოლუსკის ზონა (დანართი N6).
7. აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი მოლუსკის ზონა (დანართი N7).
8. აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი მოლუსკის ზონა (დანართი N8).
9. აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი მოლუსკის ზონა (დანართი N9).

დანართი N1

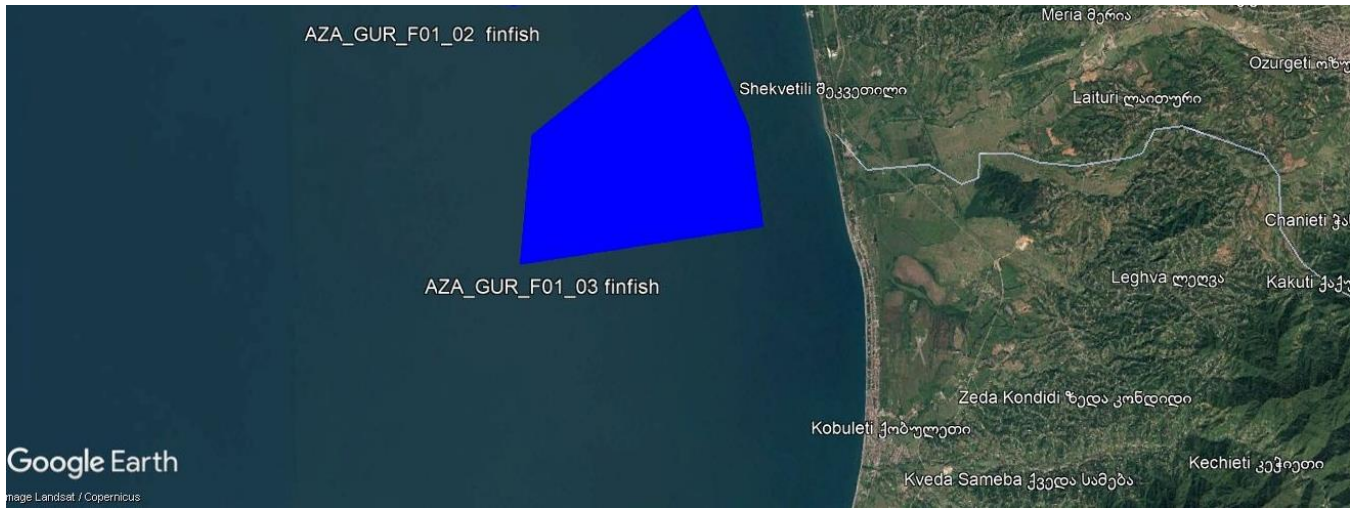

	Latitude	Longitude
A)	42°23'41.56	41°29'14.14
B)	42°23'44.20	41°30'29.10
C)	42°23'30.05	41°30'29.33
D)	42°23'29.66	41°31'31.90
E)	42°23'24.93	41°31'31.96
F)	42°23'23.99	41°29'17.91

	Latitude	Longitude
A)	41°58'1.74	41°36'50.43
B)	41°59'45.48	41°38'25.08
C)	41°59'57.36	41°39'43.88
D)	41°59'55.50	41°41'44.93
E)	41°57'49.41	41°37'59.31

დანართი N3

	Latitude	Longitude
A)	41°53'0.13	41°44'9.32
B)	41°52'41.8	41°37'41.2
C)	41°55'12.2	41°38'12.5
D)	41°57'30.4	41°42'51.1
E)	41°54'59.8	41°44'0.08

დანართი N4.

	Latitude	Longitude
A)	41°31'59.80	41°31'53.00
B)	41°32'0.20	41°31'30.90
C)	41°32'14.00	41°30'29.29
D)	41°32'30.15	41°30'28.29
E)	41°32'52.05	41°29'14.10
F)	41°34'49.43	41°30'49.13
G)	41°34'31.63	41°31'40.86
H)	41°34'31.05	41°32'28.17

	Latitude	Longitude
A)	42°22'30.4	41°33'36.4
B)	42°21'48.7	41°33'52.0
C)	42°22'29.5	41°34'0.12
D)	42°22'0.56	41°34'0.45
E)	42°21'46.3	41°35'0.45
F)	42°22'0.59	41°35'1.03

დანართი N6.

	Latitude	Longitude
A)	42° 5'13.91	41°40'26.18
B)	42° 5'59.76	41°39'45.13
C)	42° 6'31.31	41°39'15.96
D)	42° 6'31.31	41°39'59.30

დანართი N7

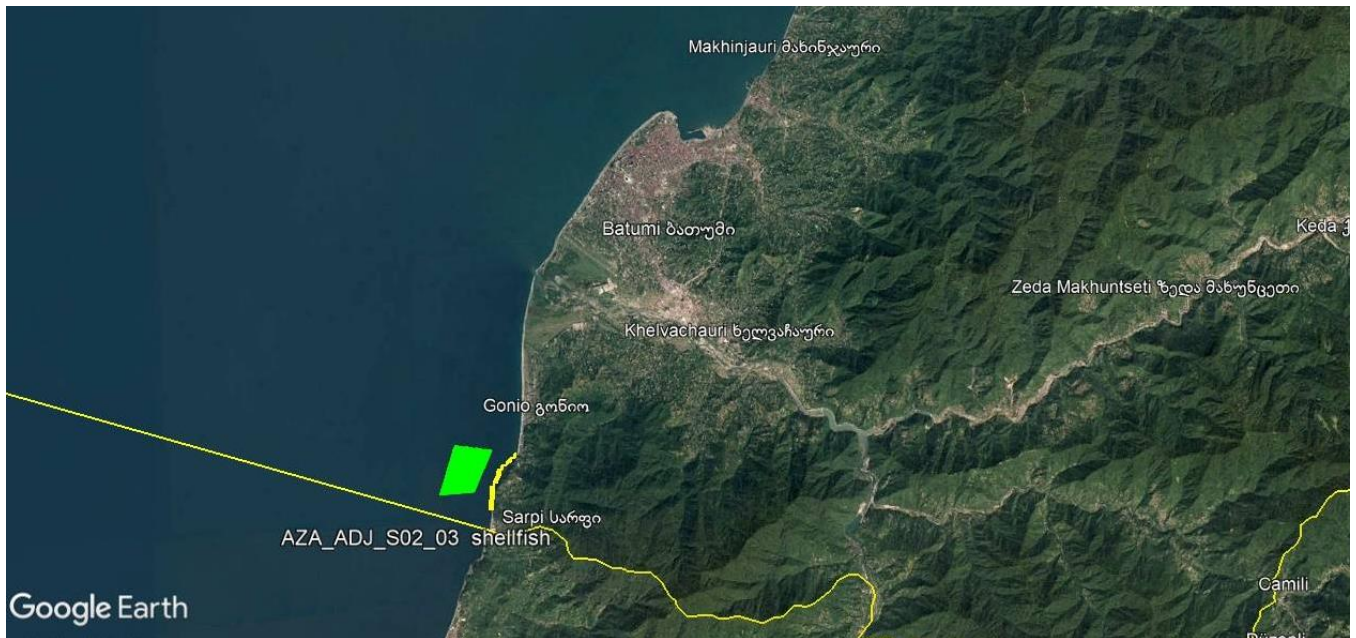
	Latitude	Longitude
A)	41°53'59.1	41°44'8.86
B)	41°54'0.40	41°42'28.8
C)	41°56'59.5	41°42'30.4
D)	41°56'58.7	41°44'12.0

	Latitude	Longitude
A)	41°45'59.6	41°43'29.4
B)	41°46'42.9	41°44'0.4
C)	41°46'28.4	41°44'41.8
D)	41°45'43.0	41°44'9.73

დანართი N9

	Latitude	Longitude
A)	41°32'0.20	41°31'30.9
B)	41°32'57.86	41°31'58.82
C)	41°32'47.95	41°33'0.96
D)	41°31'59.50	41°32'27.70

საქართველოს საზღვაო წყლებში აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი ზონების შესახებ

სასურსათო უზრუნველყოფისა და ადამიანის ჯანმრთელობის ცილოვანი საკვებით უზრუნველყოფაში მსოფლიოში ყოველწლიურად იზრდება თევზისა და აკვაკულტურის სხვა პროდუქტების როლი. ამ პირობებში ბუნებრივად არსებული თევზის რესურსების მარაგები წლიდან წლამდე განიცდიან კლებას მსოფლიო. ტურიზმისა და ბაზარზე სურსათის გაზრდილი მოთხოვნების დაკმაყოფილებისათვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს საზღვაო აკვაკულტურის (მარიკულტურის) განვითარებას, რაც საზღვაო სივრცის წინასწარ განსაზღვრულ ფარგლებში აკვაკულტურის კონსტრუქციის განთავსებით არის შესაძლებელი. აკვაკულტურის საშუალებით შესძლებელია ქვეყანაში არსებული წყლის რესურსების ეფექტიანი გამოყენება, თევზისა და მოლუსკების წარმოება უახლესი მეცნიერული მიღწევების საფუძველზე და ამ სექტორში ინვესტიციების მოზიდვა. ამავე დროს, საზღვაო აკვაკულტურის მეურნეობა წარმოებულ უნდა იქნეს ისე, რომ საფრთხე არ შეექმნას ადგილობრივ სახეობებს და დაცული იყოს ადგილობრივი ეკოსისტემა.

„აკვაკულტურის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, საზღვაო წყლებში აკვაკულტურის წარმოება დასაშვებია **აკვაკულტურისათვის გამოყოფილ ზონებში**, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა, მთავრობა სივრცითი დაგეგმვის (საქართველოს ტერიტორიული წყლების (ტერიტორიული ზღვის) და განსაკუთრებული ეკონომიკური ზონის სივრცის დაგეგმარების) ფარგლებში, სამეცნიერო, სოციალური, ეკონომიკური, გარემოსდაცვითი და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით. აკვაკულტურისთვის ზონა გამოიყოფა უფლებამოსილ ადმინისტრაციულ ორგანოებსა და დაინტერესებულ მხარეებთან გამართული კონსულტაციების საფუძველზე, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საზღვაო ტრანსპორტის სააგენტოს და საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს სახელმწიფო ჰიდროგრაფიული სამსახურის შესაბამისი დასკვნისა და აკვაკულტურის უწყებათაშორისი საბჭოს წინადადების გათვალისწინებით.

საქართველოში აკვაკულტურის სექტორის განვითარებისა და დარგში ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით, სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციასა (FAO) და ევროკავშირთან მჭიდრო თანამშრომლობით, **„საქართველოში გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლის მხარდაჭერა“ (Support to Environmental Protection and Fight Against Climate Change in Georgia) (EPFACC)), ევროკავშირის პროექტის ფარგლებში** ჩატარდა მნიშვნელოვანი საერთაშორისოდ აღიარებულ ექსპერტთა მონაწილეობით, დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობით მომზადდა აკვაკულტურის ზონების ძირითადი კონცეფცია და შესაძლებელი გახდა საქართველოს საზღვაო სივრცეში აკვაკულტურის განვითარებისათვის თავსებადი ადგილების იდენტიფიცირება.

საქართველოს საზღვაო სივრცეში საკანონმდებლო, სამრეწველო და გარემოსდაცვითი არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით შერჩეული იქნა მარიკულტურის განვითარებისათვის თავსებადი თევზისა და მოლუსკის ზონები შემდეგი კრიტერიუმების გათვალისწინებით:

- 1) შესაბამისობა მარიკულტურის საქმიანობის წარმართვის შესაძლებლობასთან, რომელიც განისაზღვრება:
  - ა) ზონის წყლის ჰიდროლოგიური, ჰიდრობიოლოგიური და ჰიდროქიმიური მონაცემებით;
  - ბ) ზონის ბათიმეტრიული მონაცემებით;
  - გ) დაშორება მდინარეებთან და ჩამდინარე წყლებთან;
  - დ) დაშორება ქალაქებიდან და მსხვილი ურბანული დასახლებებიდან;

- 2) ზონის მართვისა და ლოჯისტიკის შესაძლებლობები;
- 3) ზონის გამოყენების შედეგად თევზჭერასთან და ზღვის სარგებლობის სხვა დარგობრივ მიმართულებებთან ინტერესთა კონფლიქტის მინიმიზირების შესაძლებლობები;

4) მეცნიერულ და უახლეს ცოდნის საფუძველზე, გაანალიზებულ იქნა ზონირების ადმინისტრაციული, გარემოსდაცვითი და სოციალურ-ეკონომიკური ასპექტები:

• **ადმინისტრაციული და სოციალურ-ეკონომიკური პარამეტრები-**

- საზღვაო დაცული ტერიტორიები
- პორტები და ახალი საზღვაო პროექტები
- ჩამდინარე წყლები
- მდინარის ზღვასთან შესართავები
- სანაპირო ზოლები
- ტურისტული ზონები
- დაივინგის პოტენციური არეალები
- საზღვაო სატრანსპორტო მარშრუტები
- საზღვაო მილსადენები და კაბელები
- თევზჭერის ადგილები
- ნავთობტერმინალები
- სპეციალური შეზღუდვის ტერიტორიები
- **გარემოსდაცვითი პარამეტრები -**
- ბატიმეტრია (სიღრმეები)
- ზღვის ფსკერის ტიპი
- ტალღების სიმაღლე
- დინების სიჩქარე
- ზღვის ზედაპირის ტემპერატურა
- ქლოროფილი ა

სანაპირო ტერიტორია დაიყო 36,907 უჯრედად 0,5 კვადრატული საზღვაო მილის ფართობით. საერთაშორისო მეთოდოლოგიის მიხედვით, თითოეული უჯრედისთვის გამოითვალა თავსებადობის ხარისხი (DC) ზონებისათვის, თევზებისა და მოლუსკის ფერმებისთვის, შემდეგ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით:

- ძირითადი პარამეტრები (მაგ. გამორიცხვის კრიტერიუმები, ბუფერული ზონები, არსებული

სარგებლობები, დაბინძურების წყაროების არარსებობა, წყლის საკმარისი სიღრმე, აკვაკულტურის ობიექტების დასამაგრებლად შესაფერისი სუბსტრატი) - სპეციალური მეთოდოლოგიით განსაზღვრული შეწონილი და ვარგისიანობის ინდექსი თითოეული განხილული პარამეტრისთვის

წარმოდგენილი აკვაკულტურის ზონები არ მოიცავს დაცულ ან აკრძალულ ზღვის უბნებს. ზონები მიმზიდველი და სამეცნიერო კვლევების წარმოებისთვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ბაზა იქნება საქართველოში აკვაკულტურის განვითარების დაკვირვების, შესწავლისა და ანალიზისათვის. გარდა ამისა, ზონების არსებობა პოზიტიური მოვლენა იქნება ადგილობრივი მოსახლეობისათვის, რაც გამოიხატება მათი დასაქმების შესაძლებლობების გაზრდაში და სხვა დამხმარე სარგებელის მიღებაში მისგან. გარდა ამისა, აკვაკულტურის ზონები შერჩეულია ინტენსიური თევზის რეწვის ადგილების გათვალისწინებით, მათ შორის ინტერესთან კონფლიქტის გამორიცხვის ან მაქსიმალური მინიმუმის შესაძლებლობების გათვალისწინებით.

გასათვალისწინებელია ის გარემოებაც, რომ ტურიზმის განვითარებასთან ერთად ქვეყანაში შავი ზღვის სანაპირო ზოლში პირეთში იზრდება მოთხოვნილება ზღვის პროდუქტებზე, მათ შორის მიდიებზე. ეს მოთხოვნილება დღეისათვის სრულად ივსება ზამთრობით იმპორტირებული ძვირადღირებული მიდიით, ხოლო ზაფხულობით საკურორტო ქალაქებში ნაწილობრივ ზღვაში ბუნებრივად მოპოვებული მიდიით. ვინაიდან ადგილზე მიდიის გამოყვანა არ წარმოებს, ხოლო ბუნებრივად მოპოვებული მიდიის კონდიცია (ზომები) არ არის შესაბამისი, შეიძლება ითქვას, რომ საქართველოში მარიკულტურის პროდუქტებზე მოთხოვნილება მთლიანად კმაყოფილდება იმპორტირებული საქონლით.

აკვაკულტურის ზონებზე მომუშავე უცხოელი ექსპერტების მიერ წარმოდგენილ კვლევაში განხილული აკვაკულტურის მართვასთან დაკავშირებული საკითხები მოიცავდა ტურისტულ ზონებსა და სარეკრეაციო ადგილებსაც. ტურისტულ მიმართულებას საკითხთან მჭიდრო კავშირი აქვს, ძირითადად ტერიტორიის ხედის/იერსახის კუთხით. საერთაშორისო პრაქტიკით, მთავრობა და სექტორი თანამშრომლობენ კონფლიქტიური მდგომარეობის აცილების ან მინიმუმის მიზნით, რასაც მოაქვს დადებითი შედეგები, რომელსაც მოწმობს სხვადასხვა ქვეყნების გამოცდილებაც. შედეგად აკვაკულტურა და ტურიზმი დადებით გავლენას ახდენს ერთმანეთზე. მაგალითად, ჩრდილოეთ გალიციის (ესპანეთი) ცნობილი ტერიტორიები და კოტორის ყურე (მონტენეგრო). ანალოგიური მაგალითები არსებობს ესპანეთისა და იტალიის სხვა პროვინციებშიც. მდგრადმა აკვაკულტურამ შეიძლება წარმოქმნას ტურიზმთან დაკავშირებული სხვა აქტივობების და ურთიერთსასარგებლო თანამშრომლობის განვითარების ნაყოფიერი საფუძველი (მაგ. სწავლება, ფერმების მონახულება და სასტუმროების, რესტორნების და კვების სექტორი).

აკვაკულტურისთვის გამოყოფილი ზონების იდენტიფიცირებამდე ჩატარდა ურბანული და ტურისტული კონცენტრაციის ზონების შესწავლა, რათა თავიდან იქნას აცილებული აკვაკულტურის ოპერაციებთან რაიმე არსებითი გადაკვეთა.

ამიტომაც, აჭარაში არსებული ინტენსიური ტურიზმის შემთხვევაში, გათვალისწინებული იქნა გარკვეული პრევენციული მიდგომები, რათა არ მოხდეს ტერიტორიის სხვადასხვა მომხმარებლებს შორის უარყოფითი ურთიერთქმედება. ამგვარად, გამოყენებული იქნა ბუფერი სანაპიროდან 2 კმ-ის

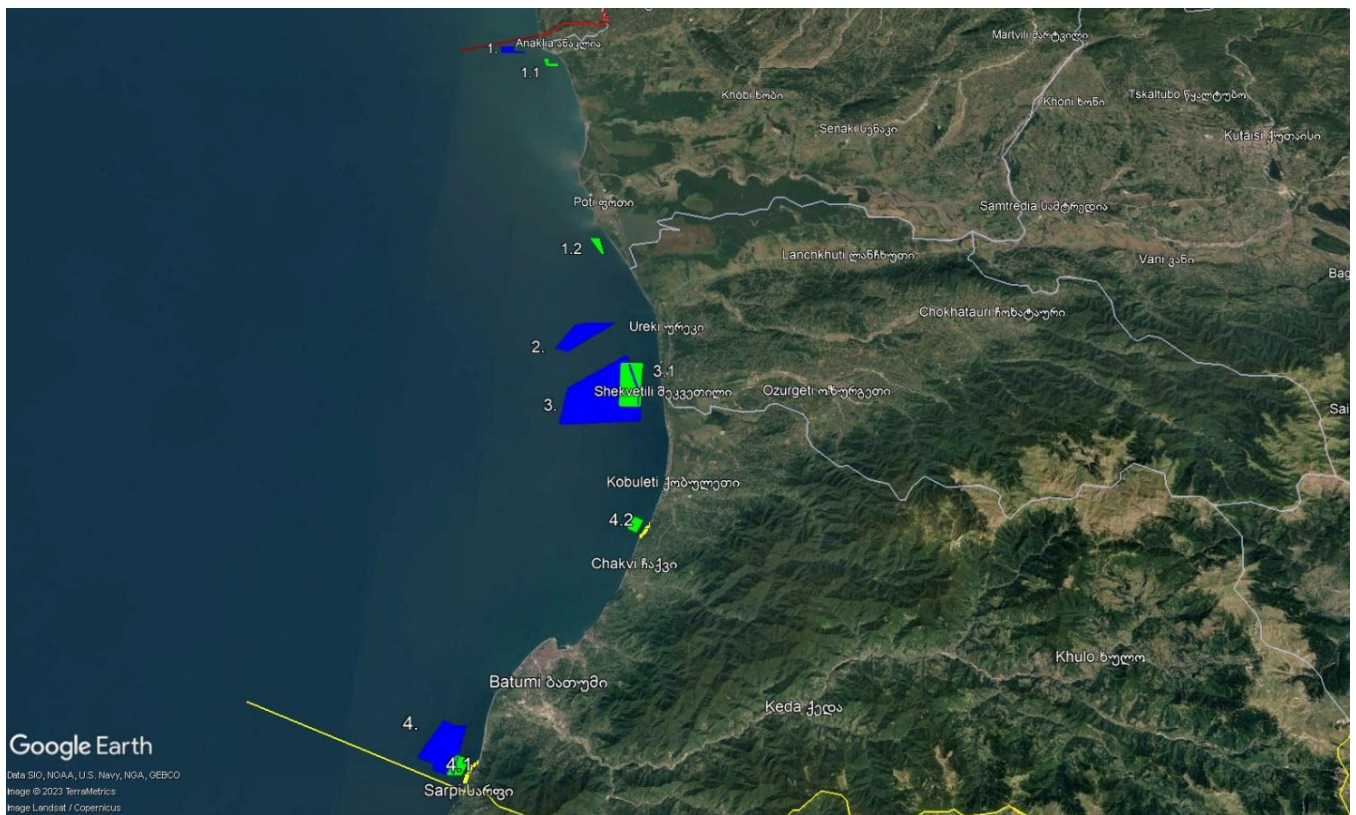
მანძილზე. ამასთან, სხვა 2-დან 4 კმ-მდე ბუფერი განიხილებოდა ზომიერად თავსებადად ითვლება იქ, სადაც ტურიზმი ძალიან განვითარებულია. ბევრ ევროპულ ქვეყნებში ნაპირიდან გამოჩენა აკვაკულტურის ობიექტებისა კი არ ქმნის პრობლემას (500-1000 მ დისტანციითაც კი არის ფერმები) ჩვეულებრივ, ამ დროს როგორც წესი, სენსიტიური და გასათვალისწინებელია ვიზუალური ზემოქმედება, 2 კილომეტრის სიღრმეში ვიზუალური ზემოქმედება მაქსიმალურადაა დაზღვეული.

ზღვისპირა მდებარეობების ხელმისაწვდომობის გათვალისწინებით, სადაც შესაძლებელია აკვაკულტურისთვის გამოყოფილი ზონებში აკვაკულტურის ობიექტების განთავსება, როგორც თევზის, ასევე მოლუსკის წარმოებისთვის, საქართველოში დარგს განვითარების მნიშვნელოვანი პოტენციალი აქვს. მთელს ღირებულების ჯაჭვში მოხდება პირდაპირი და არაპირდაპირი დასაქმების ზრდა აკვაკულტურის სექტორის გაფართოების გამო.

აკვაკულტურის მეურნეობები ხელს არ შეუშლის ტურიზმს, იგი არ გამოიწვევს ზღვის წყლის ხარისხობრივი მაჩვენებლების ცვლილებას როგორც სანაპიროდან დაშორების, ასევე ზღვის გარემოს მდგომარეობის, სანაპიროსთან მფლილტრავი მოლუსკების ფერმების და ამ საქმიანობის სისტემატური მონიტორინგისა და კონტროლის გამო. მით უფრო, რომ ტურიზმის სეზონზე სანაპიროზე ტემპერატურის მომატების გამო, აკვაკულტურის ოპერაციები არსებითად იქნება შემცირებული.

გასათვალისწინებელია რეგულარული ეკოლოგიური მონიტორინგის წარმოება, რითაც მოხდება წყლის ხარისხობრივი მაჩვენებლების კონტროლი და წყლის პარამეტრების ცვლილების დაფიქსირების შემთვევაში, საქმიანობის ინტენსივობის რეგულირება. ამ ყველაფერმა შეიძლება უკეთ წარმოაჩინოს აკვაკულტურის მრავალი ეკონომიკური და სოციალური სარგებელი.

დაბოლოს უნდა აღინიშნოს, რომ უფლებამოსილ სახელმწიფო და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის შესაბამის უწყებებთან კონსულტაციების შედეგად, მათი მოსაზრებების გათვალისწინებით შემცირდა ზონების თავდაპირველი წარმოდგენილი ფართობები, როგორც საზღვაო ტრანსპორტის გადაადგილების მარშრუტების, ასევე ტურისტული და სარეკრეაციო ტერიტორიების გათვალისწინებით, რომლის საფუძველზედაც მომზადებული იქნა აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი ზონების წარმოდგენილი ვერსია.

აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი ზონები: ლურჯი ფერით თევზის, ხოლო მწვანე ფერით მოლუსკის ზონები

აკვაკულტურის ზონების შექმნით მოხდება აკვაკულტურის სფეროში გაჩნდება ახალი შესაძლებლობები, რაც ხელს შეუწყობს კონკურენტუნარიანი და უსაფრთხო აკვაკულტურის პროდუქციის წარმოებას, დასაქმებასა და შემოსავლების ზრდას.